

Abstrakt

Přestože stržová eroze představuje významný proces půdní degradace, není dosud v Česku mnoho studií, které by se zabývaly kvantifikací její intenzity. Kvůli komplexnosti a nelinearitě dynamiky tohoto procesu, vyžaduje zhodnocení intenzity stržové eroze dlouhodobý a technicky náročný výzkum. Nicméně, nové přístupy v dendrogeomorfologii umožňují rekonstruovat vývoj stržové eroze a vyjádřit její intenzitu eroze. Pomocí geodetické stanice bylo provedeno detailní terénní mapování morfologie čtyř strží v Polomených horách. Následně byla na základě analýzy 73 odhalených kořenů listnatých stromů vyjádřena intenzita erozního procesu. První odhalení kořene bylo zjištěno v roce 1981, avšak většina odhalení nastala až v posledních 15 letech. Vývoj strží probíhal epizodicky o střední intenzitě eroze mezi 10,0 – 13,4 mm za rok. Přestože topografie a změny využití území ve sběrných povodí strží mohly mít vliv na akceleraci intenzity stržové eroze, většina epizod erozní aktivity byla pravděpodobně zapříčiněna extrémními srážkovými událostmi. Tato studie naznačuje, že stržová eroze může probíhat o relativně velké intenzitě i na lesních půdách. Přítomnost vegetačního krytu nezabraňuje působení stržové eroze, avšak může ovlivnit morfologii svahů strží.

Klíčová slova: strž, intenzita eroze, odhalené kořeny, dendrogeomorfologie, faktory eroze